

Traficomin hankeavustusten hankekortti

Hankekortti julkaistaan valtionavustusten verkkosivuilla.

Liikkumisen ohjaus Kotkan infrahankkeissa – LOKI 31.3.2025

Avustuksen saaja	Kotkan kaupunki	
Osallistujat	Kotkan kaupunki	
Aikataulu	03/2024	02/2025
Hankkeen tavoite ja sisältö, kohde-ryhmä	<p><u>Analyysivaihe: kesto 03/2024–09/2024</u></p> <p>Kotkan nykytilanteen kartoitus kestävän liikkumisen näkökulmasta: Hankkeen ensimmäinen vaihe on koota tietoa Kotkan nykytilanteesta kestävän liikkumisen, sisältäen jalankulun, pyöräilyn sekä joukkoliikenteen, huomioimisesta väliaikaisten liikennejärjestelyiden osalta. Tarkoituksena on tarkastella toteutuneita ratkaisuja sekä teki-jöitä, jotka vaikuttavat niiden laatuun ja niiden soveltuvuuteen parhaisiin käytäntöihin nähden</p> <p>Parhaiden käytäntöjen kokoaminen: Samassa vaiheessa luodaan yleiskuva hyväksi todetuista käytännöistä kestävän liikkumisen huomioimiseksi, poimien tietoa vastaavista tilapäisistä liikennejärjestelyistä Suomessa ja Euroopassa. Tätä tehdään kirjallisuuskatsauksen, haastatteluiden ja vertailuanalyysin avulla. Työvaiheessa pidetään hankkeen ensimmäinen työpaja.</p> <p><u>Kestävän liikkumisen ohjauksen huomioinnin käytäntöjen ja ohjeistuksen kehittäminen tilapäisten liikennejärjestelyiden aikana – kesto 09/2024–02/2025</u></p> <p>Toimien suunnittelu ja kokeilut: Tähän työvaiheeseen kuuluu konkreettisten toimien suunnittelu ja kokeilut kestävän liikkumisen edistämiseksi Kotkan väliaikaisissa liikennejärjestelyissä. Kokeiltavia toimia voivat olla esimerkiksi tiedottamisen kehittäminen tai uudet opastetyypit.</p> <p>Ohjeistuksen laatiminen: Tässä vaiheessa tavoitteena on laatia ohjeet kestävän liikkumisen huomioimiseksi työmaan aikaisessa toiminnassa ja väliaikaisten liikennejärjestelyiden luvitus- ja valvontaprosesseissa. Ohjeistuksissa otetaan huomioon eri ryhmien tarpeet.</p> <p>Päivitysten ja parannusten toteuttaminen: Viimeisin työvaiheen tavoitteena on päivittää ja parantaa toimintatapoja ja ohjeistuksia ottaen huomioon kokeiluiden tulokset. Tässä vaiheessa suunnittelussa työpajassa käydään läpi luonnokset parannuksiin toimintatavoissa, ohjeistuksissa sekä kokeiluiden tulokset.</p> <p>Kohderyhmät: -kaupungin sidosryhmät infrahankkeissa sekä yleisimmät katualueella töitä tekevät toimijat (urakoitsijat, kiinteistönomistajat, tele-, energia-, vesihuoltolaitokset) Huomioidaan joukkoliikenteen matkustajat, pyöräilijät ja jalankulkijat.</p>	
Ennakoitu tulos	<p>Nykytilanneanalyysin avulla hankkeessa saavutetaan ymmärrys aiempien tilapäisten liikennejärjestelyiden vaikutuksista kestävään liikkumiseen Kotkassa ja niiden suunnittelussa ja toteutuksessa mahdollisesti ilmenevistä puutteista kestävän liikkumisen näkökulmasta.</p> <p>Hankkeen tavoiteltuna tuloksena on kehittää toimintamalleja, jotka integroivat kestävän liikkumisen edistämisen tilapäisten liikennejärjestelyiden käsittely- ja hyväksyntäprosesseihin eri vaiheissa. Hankkeen päämääränä on myös tuottaa selkeitä ja ymmärrettäviä ohjeita, joiden</p>	

	avulla Kotkan kaupunki voi soveltaa kestävä liikuttamisen periaatteita tulevissa tilapäisissä liikennejärjestelyissä.
Lisätietoja hankkeesta	Minni Räsänen, liikenneinsinööri, minni.rasanen@kotka.fi Nikolay Krupen, projektisuunnittelija, nikolay.krupen@kotka.fi

Hankkeen päättyessä täydennetään:

Tulokset	<p>LOKI-hankkeessa on tuotettu päivitetty ohjeistuskokonaisuus tilapäisten liikennejärjestelyjen suunnitteluun ja toteutukseen Kotkassa. Ohjeissa on huomioitu kestävä liikuttamisen ja esteettömyyden periaatteet sekä selkeytetty toimijoiden rooleja ja vastuita. Hankkeen keskeisiä tuloksia ovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertailuanalyysi muiden kaupunkien käytännöistä • Haastatteluihin perustuva nykytilakartoitus Kotkan toimintamalleista • Uusi ohjeistusluonnos, jota on kehitetty yhteistyössä sidosryhmien kanssa • Karttapohjaiset aineistot kestävä liikuttamisen kannalta tärkeistä alueista • Rakennuttajille ja urakoitsijoille suunnattu tarkistuslista tilapäisten liikennejärjestelyjen tueksi
Miten tavoitteet toteutuivat?	<p>Nykytilanteen kartoitus: Nykytilanteen kartoitus toteutettiin sidosryhmähaastattelujen avulla, joihin osallistui muun muassa kaupungin eri yksiköitä, rakennuttajia sekä Kotkan Vammaisneuvosto. Niiden avulla saatiin selkeämpi käsitys nykytilanteen haasteista, kuten ohjeistuksen päivitystarpeesta, valvonnan kehittämismahdollisuuksista sekä esteettömyyteen liittyvistä parannusmahdollisuuksista. Tulokset esiteltiin hankkeen ohjausryhmälle syyskuussa 2024.</p> <p>Parhaiden käytäntöjen kokoaminen: Vertailuanalyysin avulla koottiin tietoa hyvistä käytännöistä muista suomalaisista ja eurooppalaisista kaupungeista. Tuloksia hyödynnettiin ohjeistuksen sisällön rakentamisessa. Ensimmäinen työpaja järjestettiin myöhemmin kuin suunniteltiin (joulukuussa 2024); siellä keskusteltiin benchmark-vaiheen tuloksien lisäksi ohjeluonnoksen sisällöstä ja kerättiin palautetta sidosryhmiltä.</p> <p>Toimien suunnittelu ja kokeilut: Tässä työvaiheessa suunnitellut konkreettiset kokeilut jäivät toteuttamatta, sillä syksyllä 2024 priorisoitiin ohjeistuskokonaisuuden laatiminen ja sen sisällöllinen viimeistely. Sen sijaan syksyn aikana järjestettiin palavereita Kotkan kaupungin infrarakennuttajien kanssa, joissa käytiin perusteellista keskustelua ohjeistuksen käyttöönoton vaikutuksista sekä nykykäytäntöjen kehittämisestä. Eryistä huomiota kiinnitettiin muun muassa siihen, miten katutöistä viestitään eri käyttäjäryhmille, ja miten näitä käytäntöjä voitaisiin ohjeistuksen myötä parantaa.</p> <p>Ohjeistuksen laatiminen: Ohjeistusluonnos laadittiin projektityöntekijän ja konsultin yhteistyönä.</p>

	<p>Luonnosta kehitettiin useassa kierroksessa sidosryhmien palautteen pohjalta. Ohjeistuksessa huomioidaan eri liikkumismuotojen priorisointi, esteettömyyden vaatimukset sekä toimijoiden vastuut. Ohjeistus on käytännönläheinen ja se sisältää myös karttatason kohteista, jotka ovat merkittäviä kestävän liikkumisen kannalta (jalankulun erityisalueet, joukkoliikenteen pääreitit sekä pyöräliikenteen tavoiteverkon pääreitit), sekä urakoitsijoille tarkoitettun tarkistuslistan.</p> <p>Päivitysten ja parannusten toteuttaminen:</p> <p>Toinen työpaja järjestettiin alkuvuodesta 2025, ja sen pohjalta tehtiin viimeiset sisällölliset tarkennukset ohjeistukseen. Ohjeistusta esiteltiin myös Kotkan kaupunkirakennelautakunnalle helmikuussa 2025. Saadun palautteen perusteella viimeistely tehdään keväällä 2025, jonka jälkeen ohjeistus on valmis käyttöön otettavaksi.</p>
<p>Arvio hankkeen vaikutuksista</p>	<p>Hankkeen aikana on luotu vahvat yhteistyökanavat katualueilla toimivien sidosryhmien kanssa, ja ohjeistuksen kehitystyöhön on osallistunut laaja joukko kaupungin yksiköitä ja muita toimijoita. Hankkeen yhteydessä Kotkan kaupungissa tehtiin myös poliittinen linjaus kestävien liikkumismuotojen priorisoinnista tilapäisissä liikennejärjestelyissä.</p> <p>Hankkeen päätyttyä ohjeistus otetaan käyttöön Kotkan kaupungin katu- töiden luvituksesta ja valvonnasta vastaavien viranhaltijoiden käyttöön. Ohjeistuksen jalkauttamista edistää hankkeen ohjausryhmä, ja jatkossa sen päivitystarpeita seurataan osana kaupungin normaalia toiminnan kehittämistä.</p>
<p>Mitä opittiin? Mitä kannattaisi tehdä toisin?</p>	<p>LOKI-hanke on osoittanut, että tilapäisten liikennejärjestelyjen laadun parantaminen edellyttää selkeää, yhteisesti sovittua ohjeistusta, joka ottaa huomioon sekä kestävän liikkumisen että esteettömyyden näkökulmat. Sidoryhmähaastattelut ja työpajat osoittautuivat tärkeiksi keinoiksi ymmärtää eri toimijoiden tarpeita ja käytännön haasteita. Vuoro- vaikutus kaupungin eri yksiköiden, urakoitsijoiden ja käyttäjäryhmien välillä toi esiin monia tärkeitä näkökulmia.</p> <p>Jatkossa olisi hyödyllistä varata enemmän aikaa kokeilujen toteuttamiseen ja niiden vaikutusten arviointiin. Vaikka ohjeistuksen laatiminen oli tärkeää, pienimuotoiset kokeilut esimerkiksi uusista viestintätavoista tai tilapäisten järjestelyjen suunnittelusta olisivat voineet tuottaa arvokasta lisätietoa ohjeistuksen käytännön toimivuudesta. Myös loppukäyttäjien – kuten jalankulkijoiden, pyöräilijöiden ja erityisryhmien – osallistamista olisi voitu lisätä kokeiluvaiheessa. Hankkeen aikataulu oli tiivis, ja jatkossa kannattaisi varautua pidempään kehitysjatkumoon, jossa ohjeistuksen käyttöönottoa seurataan ja sitä päivitetään systemaattisesti käytännön palautteen perusteella.</p>